

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

45

JOI, 6 NOIEMBRIE
1969, ANUL III

111



CE LUME EXTRAORDINARĂ ESTE ȘI LUMEA CĂRȚILOR: O DATĂ CE AI CUNOSCUȚ-O NU TE MAI POTI DESPRINDE DE EA.
CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:



MEMORIA CRAVATELOR ROȘII

TRAPPERII

VÎNĂTORII
ȚINUTURILOR
ALBE

Orhipelașul zburător

a

ACTUALITATI
CUTEZATORII

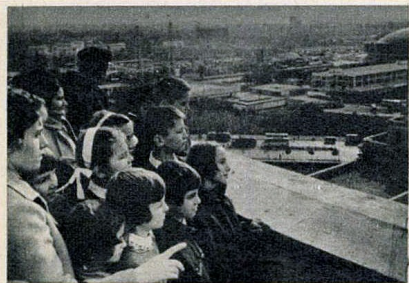
45



Dragă redacție,
«Mă numesc Iovăneasă Eleonora, sint elevă în clasa a VIII-a la Școala generală din Clopotina, județul Hunedoara, și-mi place să scriu poezii. Tăticu zice că am talent, dar mămică nu crede. N-am ce face decît să cer sfatul dumneavoastră».

Iată o situație care, în același timp, ne umple inima de bucurie și gîndul de sfilă. Eleonora caută răspuns la o întrebare chinătoare pentru ea și, alături de oamenii cei mai apropiați de la care consideră că ar putea primi un răspuns, ne așază și pe noi: redacția. Frumoasă situație! Grea situație! Frumoasă — pentru că Eleonora are atîta încredere în noi. Grea — pentru că ne cere să dăm un răspuns pe care, cu oricîtă priecere și bunăvoință, nu-l poate da nimeni în afară de ea însăși. Talentul, spun dicționarele, este aptitudinea, capacitatea deosebită într-o ramură de activitate. Foarte simplu, nu? De-ar fi numai atîti! Dar cum putem ști, cum poate ști Eleonora în cazul de față dacă are sau nu această capacitate deosebită în domeniul poeziei? Și apoi cine ar avea dreptul să decidă asupra acestui lucru în locul ei? Nimeni! Există totuși în acest domeniu un judecător teribil de sever, dar în același timp teribil de drept: El singur, ca un mare căutător de aur, poate deosebi strălucirea metalului prețios de scîlpirea întîmplătoare a firelor de nisip. Dar dacă asupra talentului nu ne putem pronunța cu certitudine, sint și lucruri asupra cărora nu mai încapă nici o îndoială: oricît ar fi de mare talentul, pentru a ajunge la împlinire trebuie să fie dublat neapărat de o muncă îndrîjită, de multă perseverență, de răbdare, de un neliniștit spirit de cunoaștere. Aceste lucruri, mai ales, depind de noi înșine. Adică și de Eleonora. Precum și de toți cei care, poate, ca și ea s-au întrebat: am sau nu am talent?

Iovăneasă Eleonora

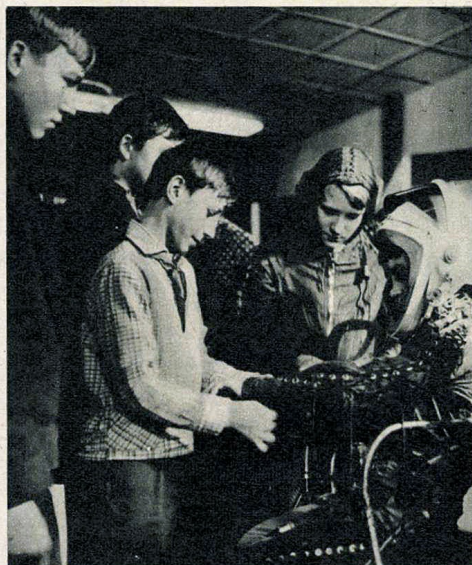


Zilele acestea, un grup de pionieri și elevi de la Școala generală nr. 13 din Pitești au fost oaspeții redacției noastre. De pe terasa «Casei Științei» unde se află redacția — au cuprins cu privirea întreaga panoramă a Bucureștiului, cu numeroasele sale obiective culturale și industriale, printre care și Expoziția realizărilor economiei naționale.

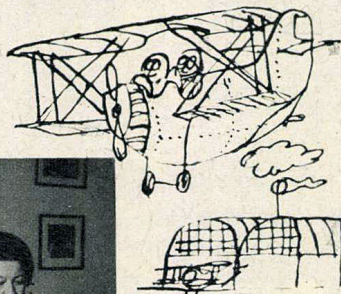
SE ÎMPLINESC, LA 7 NOIEMBRIE, 52 DE ANI DE LA MAREA REVOLUȚIE SOCIALISTĂ DIN OCTOMBRIE, EVENIMENT CAPITAL ÎN ISTORIA UNIVERSALĂ, CARE A DESCHIS EPOCA REVOLUȚIILOR PROLETARE, A LICHIDĂRII ORICĂREI EXPLOATĂRI ȘI ASUPRIRI A OMULUI DE CĂTRE OM, EPOCA DE ELIBERARE SOCIALĂ ȘI NAȚIONALĂ A TUTUROR POPOARELOR, DE TRECERE A OMENIRII DE LA CAPITALISM LA SOCIALISM.

LA TEMELIA MĂREȚII VICTORII OBTINUTE DE CLASA MUNCITOARE, ÎN FRUNTEA MASELOR LARGI ALE POPORULUI MUNCITOR, SE AFLĂ ACTIVITATEA ORGANIZATORICĂ ȘI POLITICĂ A PARTIDULUI COMUNIST, A GENIALULUI SĂU CONDUCĂTOR VLADIMIR ILICI LENIN.

MĂREȚA VICTORIE DE ACUM O JUMĂTATE DE SECOL ȘI MAI BINE A ÎNSUFLETIT MASELE DE OAMENI AI MUNCII DE PRETUTINDENI LA LUPȚA PENTRU ÎNFĂPTUIREA IDEALURILOR DE ELIBERARE NAȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ, PENTRU PACE ȘI PRIETENIE ÎNTRE POPOARE.



Costumul — la fel ca și diversele aparate — seamănă leîlt cu cele ale cosmonauților adevărați. Și, cine știe, poate că aceste antrenamente din cadrul cercului «micii astronauti» de la Palatul Pionierilor din Moscova, sint chiar preludiile zborurilor cosmice efectuate peste ani de unii dintre acești copii!...



**MICRO
INTERVUI
NOSTRU**

Ne răspunde doctorul Ana Aslan, savantă binecunoscută în lumea întreagă pentru cercetările sale în domeniul combaterii bătrîneții.

— Vă rugăm să ne povestiți o amintire, din vremea cînd erati de vîrstă cutezătorilor.

— În anul 1913 aveam 16 ani și eram elevă. Lumea în jurul meu vorbea despre minunea zborului cu avionul, numele lui Vlaicu, al lui Coandă se afla pe toate buzele. Tinăra fiind, n-aveam decît un vis. Să zbor cu avionul. Mi-ar fi plăcut grozav să pilotez eu înșami, dar, cînd făceam asemenea mărturisiri, ai mei nici nu voiau să audă. Mai repede decît mi-am închipuit însă mi-am realizat visul. Vărul meu vorbea cu Andrei Popovici, cunoscut pilot pe atunci, care a admis să mă ia într-un zbor cu avionul. Ziua aceea n-am s-o uit niciodată. Infotolită în zece cojoace, înarmată cu o caschetă, m-am urcat în avion, care pe vremea aceea, era deschis. Cînd am decolat, pilotul și-a spus pe semne în sine lui: «Las'c-o lecuiască eu de aviație; și a încercat în timpul zborului tot felul de lupînguri. Cu avionul deschis, era ceva care putea să te sperie. Mie însă nici prin gînd nu-mi trecea să-mi fie frică. Dorisem altă de mult să zbor incît nimic nu mai avea importanță. Cînd am coborît, toți m-au felicitat pentru curajul meu. Mai tîrziu am trădat aviația pentru medicină, dar ea a rămas pentru mine o a doua pasiune.

B. CARAGIALE

EXISTĂ
O
RADIOGRAFIE
A CURAJULUI?

DA!
SPUN
Cutezătorii

Faptele cuprinse într-o scrisoare, primită de curînd la redacție, confirmă afirmația noastră.

«Am fost aproape de o mare nenorocire — ne scrie tovarășul Nicolae Pașcovici. Singurul meu fiu, Ionel, în vîrstă de 8 ani, trecînd peste un pod de pe riul Șomuzul Mare, din comuna Pocoleni, a căzut în apă. Primul care i-a sărit în ajutor, fără nici o ezitare, a fost Ion Maxim, elev în clasa a VII-a la Liceul nr. 1 din Fălticeni. Este lesne de închipuit



recunoștința pe care o port acestui pionier pentru fapta sa. De aceea, m-aș bucura să scrieți despre el în revistă. Am procurat și o fotografie de-a lui. Poate o veți publica...»

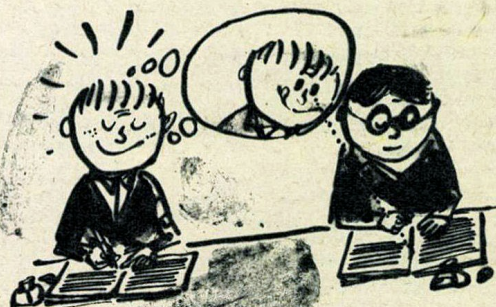
Redacția îndeplinește rugămintea tovarășului Nicolae Pașcovici cu multă bucurie, iar pionierului Ion Maxim, «Cutezătorii» îi transmit multe felicitări pentru purtarea lui curajoasă. Fapta sa ne arată, ca o adevărată radiografie, că Ionel are o inimă de cutezător.

Calendar

● 10 NOIEMBRIE 1969 — se împlinesc 20 de ani de cînd, în locul unde odinioară a fost închisoarea Doftana, a luat ființă un muzeu. Fiecare expонат al Doftanei stă mărturie a luptei eroice, dusă în anii grei ai ilegalității de cei mai iubii fii ai poporului, comuniștii.

● 3 NOIEMBRIE 1884 — în ziua aceea, aflate anuntau la București prima reprezentare cu piesa lui I. L. Caragiale «O scrisoare pierdută». În rolurile principale: Constantin Notara și Aristizza Romanescu.

● 14 NOIEMBRIE 1321 — este data cînd a murit Dante Alighieri, scriitor italian, unul dintre cei mai mari poeți ai lumii, pe care Engels l-a numit «Ultimul poet al evului mediu și în același timp primul poet al epocii moderne» (n. 1265). Marea operă a vieții sale «Divina comedie» este o alegorie cu o mare bogăție de sensuri. Poemul, alcătuit din 100 de cînturi, numără peste 14.000 de versuri. Prima sa traducere integrală, în limba română, o datorăm poetului G. Coșbuc.



Desen: POMPILIU DUMITRESCU



MOMENT SOLEMN. CĂ ÎNTR-UN SINGUR GEAS RĂSUNĂ
LEGĂMÎNTUL: „VOI ÎNVĂȚA ȘI VOI MUNCII...
VOI FI CREDINCIOȘII POPORULUI ȘI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN...”
CLIPSE UNICE ÎN VIAȚA ACESTOR BĂIEȚI ȘI FETE
DIN CLASA A III-A,
DE LA ȘCOALA GENERALĂ DIN BOLINTIN VALE, JUD. ILFOV.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

**700
DE NAVE
AU PORNIT
ÎN LARG**

Pe omul căruia îi închin rîndurile de față l-am cunoscut în răvășeala unei clipe de eșec.

...Iarnă, cu vînt cumplit învăluind Dunărea vinată, puțin ospitalieră. Vînt aspru, sarmatic. La șantierul naval din Galați, venise sorocul lansării unei noi motonave de 2 000 tone. Momentul acesta, spre care se adună toate strădanile, nu putea fi aminat. Știți, desigur, cum se face o lansare la apă. După ce nava e pregătită, vin oamenii lui Dumitru Cazacu, cunoscut lansator de nave. Controlează otgoanele de oțel ce țin vasul în strînsă îmbrățișare cu pămîntul. Apoi, ung «săniile» pe care urmează să alunece colosu! de metal. După asta, cu aparatele și topoarele se taie otgoanele. Nava începe să alunece lin, ca pe tobogan. Prova atinge ușor apa.

La fel, s-au petrecut lucrurile și atunci, cu motonava. Numai că, după fluierul semnal al lui Dumitru Cazacu, vasul a alunecat cîțiva metri și... Ei da, s-a oprit.

— Ce-i asta? S-a oprit motonava!... Se înclină! Vîntul izbea turbat. Ușor înclinată, nava aștepta parcă ajutor. Ce se va întîmpla? O imensă răspundere apăsa pe umerii lor. Munca și zbatările miilor de constructori navali, inteligența turnată în formele armonioase, de metal! se afla în pericol. Asemenea clipe pot fi dominate, învinse numai cu o extraordinară prezență de spirit.

— Am lansat în viața mea peste 700 de nave. Mai mari sau mai mici. Am «botezat» cargourile de 4 500 tone. Mai înainte motonavele. Apoi, minierile de 12 500. Tocmai mie să mi se întîmple una ca asta...

Mă uitam la omul acesta, la care neprevăzutul stîrnise rezerve nemăsurate de energie. Erau în joc nu numai valorile materiale ce i se încredințaseră, ci în egală măsură prestigiul său profesional. Scund, de obicei domol în mișcare, Cazacu era acum un resort întins la maximum. Numai nerv. Au urmat ceasuri lungi, neîntrerupte de muncă. Și iată evenimentul final, spectacolul magnific al desprinderii de țărîm. Nava proaspătă, cu marele pavoaz arborat pentru înția oară, asculta de data aceasta porunca omului, chemarea apei și-și va schimba condiția terestră pe existența acvatică. Ambția generatoare de mari energii învinsese.

Au urmat apoi alte și alte lansări pe șantierul din bătrîna schelă a Moldovei. Semnalul!-a dat de fiecare dată Dumitru Cazacu, omul crescut între vapoare de cînd se știe, integrat acestui peisaj de uriașe lebede negre ce devin apoi albe. Cine se va încumeta vreodată să aștearnă pe hirtie istoria șantierului gălățean, va trebui obligatoriu să scrie cu majuscule și numele comunistului Dumitru Cazacu, lansatorului.

ILIE TĂNĂSACHE

**JURNALUL
OLGUTEI**

Cavalerul Singuratic

Octombrie 1969. Nu spun o nouă: e toamnă. Alaltăieri mi-am prins la butonieră o frunză galbenă de stejar; e de mare efect! A doua zi, o grămadă de colege au venit împodobite în felul ăsta. Sînt mindră; am creat o modă!

Eu cunosc anotimpurile și după miros! Deunăzi, poposisem la un liceu bucurestean, într-una din clasele a cincea. Abia sunase; urma să intre profesoara de botanică. Gălăgie, tro-păială... (Lasă că nici noi, cei dintr-a X-a, nu sîntem mai breji!). Deodată, am simțit că mirosul de cerneală, de cretă și de cărți se îmbină cu acela al caloriferului! Mirosul toamnei tir-zii și al... tezelor care nu sînt prea departe!

Aici învață copii proveniți din mai multe clase a patra. Unii s-au acomodat cu noii colegi, alții încă mai sînt «cavaleri singuratici». În banca

a patra văd un astfel de băiat: micuț, timid, speriat.

O colegă se apropie de el și-i întinde o rămurică de salcîm.

— Pentru ce? se miră băiatul.

— Ai uitat? Azi avem, la botanică, tulpina! Tovarășa profesoară ne-a spus să aducem cîte o rămurică. Eu am adus mai multe. Te rog...

Și, deodată, băiatul cel timid nu s-a mai simțit atît de străin în clasă, ba chiar a hotărît ca, îndată ce tovarășa profesoară va începe să asculte, el să ridice mina cît mai sus!

E foarte frumoasă această toamnă, copii!



Olguta



MEMORIA CRAVATEL ROȘII

Partidului

*Cu dreptul meu de a privi lumina,
Cu dorul meu de-a auzi cum cad;
Robuste seve primenind țărîna
Cînd de dogoare simburii se sparg,*

*Cu visul meu boltit pe-o vîrstă nouă,
Uimindu-mă de cîte vești voi ști,
Uimindu-mă de brațele-amîndouă,
De zilele în care voi trăi;*

*Cu albul din caietele de școală
Pe care-nțiul semn s-a încrustat,*

*Cu viața mea solemnă și totală
În care-abia acum am intrat;*

*Eu vin rostindu-mi lauda și visul
Prin care trec spre soarele etern,
Eu, temerarul tînăr, eu-trimisul
Acestui ev clocotitor și ferm.*

*Și-ajuns curat sub steagurile-n care
Se-arată chipul tău eroic, drept,
Aș vrea insigna bărbăției tale
S-o port mereu, străluminînd, la piept!*

GHEORGHE ISTRATE



1. SEMNE DINTR-O COPILĂRIE FERICITĂ

Plecarea cu trenul mi-a adus în fața ochilor de departe, din copilărie, imaginea altor plecări. Văd pereții albi ai casei părintești, stîlpii groși ai cerdacului, gardul de nuiele de la drum, nucii înalți din grădină, mă văd pe mine în uniforma de liceean. Țin șapca în mînă și stau lipit de unul din stîlpii cerdacului pe care tata îl crestează cu briceagul. Cu fiecare plecare în stîlpul de tei rămîne o creastă: să se știe cit o să cresc pînă în toamna următoare. Sînt multe creștături în stîlpul cerdacului. Și fiecare din ele e o plecare, o despărțire, un semn.

Copilăria a fost din totdeauna tărîmul de vrajă pe care îl descoperim fiecare cu uimire. Meridianele și paralelele care îl străbat rămîn neschimbate. Semnele ce marchează trecerea spre o altă vîrstă sînt însă altele. Iată, deschid carnetul și dintre file îmi răsare în față un plop tînăr. Silueta lui zveltă are ceva de rachetă gata să-și ia zborul. În preajmă s-au strîns cîțiva liceeni. Sînt elevi dintr-un sat sucevean. Elevi în clasa a VIII-a. Plopu a fost sădit de ei, în ziua cînd au primit cravatele de pionieri. L-au îngrijit cinci ani. Azi, au venit să se despărță de el, să-l lase în grija celui mai tînăr detașament din școală, constituit doar de o jumătate de oră.

Tot dintre filele carnetului răsare imaginea unui acvariu. În jurul lui s-au strîns pionierii clasei a III-a — de la o școală din Brăila. Detașamentul are numai o zi, pe cînd acvariul e bătrîn. Are zece ani. Mulți dintre pionieri care l-au construit sînt azi studenți, electricieni, constructori la șantierul naval, siderurgiști la combinatul de la Galați. Acum cinci ani, ei au predat acvariul celor din clasa a III-a A, iar aceștia, ajunși la vîrstă intrării în U.T.C. îl predau azi celor mai tineri pionieri...

2. PREDAREA ȘTAFETEI

În Sinaia m-au oprit veverțele, funigii, brîndușele, fagii înalți și pletosi, carpenii în veșminte albe, m-a oprit știrea că pionierii clasei a VIII-a A.B. și C de la liceu vor preda ștafeta pionieriei.

— E o acțiune care se desfășoară în fiecare an, mă lămurește la telefon profesoara Maria Dănăciuc, comandanta unității de pionieri. Într-un cadru festiv, detașamentele celor mari vor preda drapelele, goarneau, tobele... E întîlnirea cu pionieria și totodată despărțirea de ea...

O pornesc spre Casa de cultură. E o după-amiază aurie, de toamnă. În zare, Caraimanul sprijină pe umerii săi masivi cerul albastru. Pe străzi, explozie de flori, de bluze albe și cravate roșii, de rîs și veselie. Îmi face impresia că la această întîlnire vor lua parte toți pionierii din oraș. Impresie confirmată pe jumătate. Cei din clasele a VIII-a sînt conduși pînă în parcul din fața Casei de cultură, de prietenii din alte clase sau alte școli. Cei mici sînt însoțiți de părinți, de profesori, de frații și surorile mai mari.

În capătul unei alei, zăresc un băiat subțire, înalt, cu freza cam răvășită. Are în mînă o hîrtie, pe care se uită mereu, vrea să memoreze ceva, dar e prea emoționat și probabil nu reține nimic. Îl întreb:

— Inveți o poezie?

Băiatul clipește des ca și cînd n-ar fi înțeles întrebarea, apoi se lămurește și dă din cap zîmbind:

— Nu. N-am nici o poezie de învățat. Trebuie să evoc două, trei momente mai deosebite din activitatea detașamentului.

— Și e greu?

— E foarte greu. În cinci ani au fost atîtea acțiuni, atîtea momente deosebite. Pe care să le aleg?

OR

REPORTAJ DE COSTACHE ANTON



Zîmbesc:

— Pe cele care ți-au plăcut mai mult.

— E și mai greu!

Băiatul își pleacă privirea asupra însemnărilor pe care le ține în mână, apoi îmi întoarce spatele...

Pe treptele de la intrare apar doi pionieri cu goarneau.

Un sunet prelung anunță începerea întâlnirii.

3. O CHEIE, UN ALBUM, O FLOARE DE COLȚ

Cele 6 detașamente s-au aliniat în careu. Președinta unității primește rapoartele președinților de detașamente, printre care îl zăresc și pe băiatul subțire și înalt cu care am vorbit mai înainte. Dar nu sînt sigur dacă e chiar el. Aici, în fața careului, mi se pare mai subțire și mai înalt. Și are și vocea mai groasă. Oricum, pe băiatul acesta îl cheamă Alexandru Boian — și este președintele detașamentului clasei a VIII-a C. A fost ales președinte în toți cei cinci ani de pionerie. În detașamentul lui, trei colegi au obținut distincția de «Pionieri de frunte», echipa de gimnastică a detașamentului a cîștigat anul trecut campionatul de gimnastică pe școală, o colegă, Olga Trandafir a obținut nota 10 la concursul de literatură.

— Detașamentul nostru, spune Alexandru — apropiindu-se de cei dintr-a III-a C a primit înalta distincție de «Detașament fruntaș». Vă înmînăm steagul detașamentului încărcat de această înaltă cinste. Vă înmînăm și cheia succeselor noastre: învățătura și disciplina.

Doi colegi se apropie și le aduc celor de la a III-a C o cheie uriașă cu care s-ar putea deschide în mod sigur porțile spre împărăția lui Strîmbă-Lemne, Sfîrmă Piatră, Păsări-lăt-Lungilă.

Celelalte două detașamente primesc un album — cu imagini din cei cinci ani de pionerie și o floare de colț, de care se leagă cea mai frumoasă excursie în Bucegi.

Văd pereții albi ai casei părintești, gardul de nuiele de la drum, nucii înalți din grădină, creștăturile din stîlpul de tei al cerdacului. Văd un plop tinăr, un acvariu, un album, o cheie, o floare de colț. Sînt semne noi. Semne crestăte adînc în stîlpul tradițiilor pionierești, semne ale trecerii spre o altă vîrstă, vîrsta adolescenței.



MIHAI STOIAN
CU MICROFONUL
PRINTRE COPII

DESCHIDEM O LISTĂ A... NEDREPTILOR

Mi-a fost dat să văd, în plin centrul orașului Ploiești, următoarea scenă: doi băieți îl batjocoreau, rîzind cu gura pînă la urechi, pe un al treilea băiat, schiop: — Tu ai nevoie de o stradă cu gropi, ca să calci drept!

Am intrat în vorbă cu cei doi «bătăioși»,

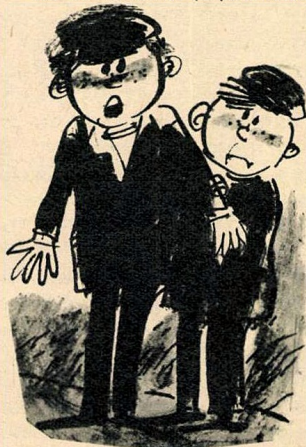
reusind cu greu să mă stăpînesc, să-mi păstrez calmul:

— Felicitări.

— Pentru ce?

— Pentru grosolănie.

— Dar ce-am făcut? (o paranteză: ce



mă supără mai mult și mai mult la anumite copii care comit o nedreptate, e faptul că, prinși cu mița-n sac, ei ți se uită în ochi și, ipocriti, lași, te întreabă ce vrei de la ei, că doar... n-au făcut nimic).

— Ascultă-mă, m-am adresat celui mai înalt dintre ei, crezi, sincer, că băiatul ăsta are vreo vină fiindcă-i schiop? Crezi că-a vrut să fie așa? Crezi că nu i-ar fi plăcut să fugă și el, ca tine, după minge, să încalce bicicleta și să aibă notă la gimnastică?

— Nu ne-am gîndit... a blîguit băiatul.

— Bine. Să zicem că nu v-ați gîndit la asta. Dar atunci la ce v-ați gîndit cînd ați strigat ce-ați strigat amîndoi după el?

— E coleg cu noi! sare, salvator, băiatul mai scund, socotind pe semne că dă un argument valabil.

— Te cheamă cumva Ieremia?

— Nu. De ce?

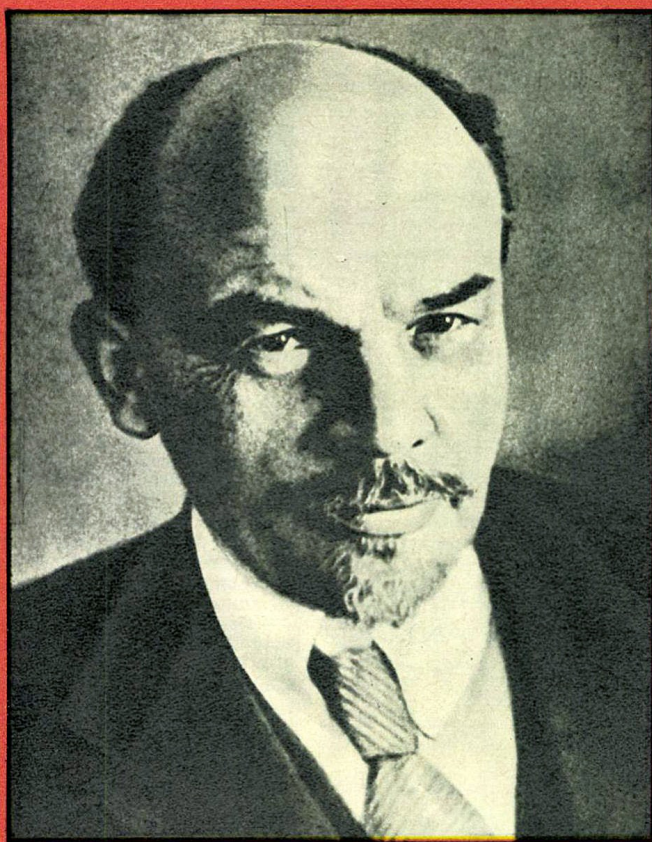
— Pentru că dai cu oîștea-n gard. Păi dacă-i coleg de clasă cu voi, abia că stau și mă întreb cum mai dați ochii cu el mîine, după neomenia de care-ați dat dovadă? Sau cum mai dați el ochii cu voi, de vreme ce, pînă mîine, trebuie să admiteți și voi, n-are cum, oricît s-ar căsni, să-și îndrepte piciorul, nu? Voi parc-ați crede că piciorul ăsta strîmb din naștere e

ca o notă proastă în catalog, înveți mai serios și gata, a doua zi ai posibilitatea să li-o îndrepti. Nota depinde de elev, piciorul strîmb nu.

Am dreptate?

Cei doi au scuturat puternic din cap, afirmativ, semn nu altul c-au înțeles profund ce li se explicase, ci că se cam săturaseră de lecția servită la iuteală, pe stradă. Mă gîndeam la fapta lor, măruntă în aparență, și la ecurile pe care ea s-ar putea să le aibă în sufletul, și așa destul de chinuit, al elevului schiop. Și mi-am adus apoi aminte de întregul șir al porecelor jignitoare pe care copiii au obiceiul să le scornească pe seama defectelor unora dintre ei. Copiii — cel puțin așa se zice — au un înăscut simț al dreptății. Să-ți bați joc de infirmitatea cuiva, adică de un lucru de care el nu-i în nici un fel răspunzător, vinovat, e absolut nedrept. Cine vrea să poarte pecetea aceasta, mai gravă decît orice infirmitate, pecetea de om nedrept, n-are decît să continue cu grosolăniile la adresa schiopilor, a gheboșilor... Lista nedreptăților (dar nu din punct de vedere fizic, ci al purității) e deschisă. Cei doi băieți s-au înscris — deși nu le-am dat numele — la loc de (ne)cinste.

VOLODEA SI OLEA



Vladimir Lenin

Tatăl lui Lenin, după spusele contemporanilor, avea obiceiul să-și împartă copiii în perechi, potrivit cu vîrsta.

Anna Ilinicina ne povestește:

— Volodea și Olea erau copiii cei mai mici, iar apoi, după cum spunea cu mîndrie Volodea, au devenit perechea de mijloc, după ei urmau Mitea și Manea. Mijlociile deveniseră de nerecunoscut: erau cei mai neastîmpărați. Lui Volodea îi plăceau jocurile gălăgioase, alergătura, era inițiatorul tuturor năzdrăvăniilor, iar Olea o fată vioaie, cu apucături băiețești, nu se lăsa mai prejos, îi ținea isonul în toate.

Toți cei care veneau în casa lui Ulianov observau că Volodea este nedespărțit de Olea.

— Toată ziua puteai să auzi — își amintește una din vizitatoarele casei Ulianov, — cum Olea cînta, sărea într-un picior, dansa sau se juca cu Volodea. Olea a fost cel mai apropiat tovarăș al lui Volodea în anii copilăriei și ai tinereții.

«Eu am fost foarte priete-

noasă cu fratele meu — scria mai tirziu Olga Ilinicina, — și nu voiam să mă despart de el; părinții mei nu m-au dat la școală, socotind că sînt prea mică și o să-mi fie greu, dar eu aveam o mare poftă să învăț cu ajutorul surorii mai mari și al fratelui».

După ce a intrat la liceu, Olea a ajuns repede cea mai bună elevă.

Volodea a fost totdeauna foarte atent și grijuliu cu sora sa. Odată, cînd Olea s-a îmbolnăvit, el a ajutat-o să țină legătura cu liceul, s-a interesat de lecțiile care au fost predate, i-a adus notițe de la colegile ei.

Olea, ca și fratele ei mai mare a terminat liceul cu medalia de aur. La optsprezece ani, ea cunoștea patru limbi străine: germana, franceza, engleza și suedeza.

În fața ei se punea întrebarea: ce să devină?

Pe ea o interesau mai mult problemele sociale. A făcut cunoștință cu operele lui Belinski, Mihailovski, a studiat opera lui

Karl Marx «Sărăcia filozofiei» și «Situația clasei muncitoare din Anglia», a lui F. Engels.

La institutul de marxism-leninism, de pe lângă Comitetul Central al P.C. al Uniunii Sovietice se păstrează un conspect al capitolului trei, din «Capitalul» lui K. Marx, întocmit de Olga Ilinicina. Dimitrii Ilici își amintește:

— În vara anului 1889 sau 1890, pentru întia oară, am auzit «Internaționala». Acea «Internațională» pe care astăzi o cunosc toți și care în Rusia de atunci, se poate spune că nu o cunoștea nimeni. Eram într-un cătun, din apropiere de satul Alexeevka, din gubernia Gamsark, cînd Olga Ilinicina cînta la pian și-și termina muzica cu «Marsilieza». Deodată, (asta era într-o dimineață, cînd Vladimir Ilici nu se despărțea de cărți) el se apropie și spuse, că trebuie să cînte «Internaționala». Amîndoi au început să cînte la pian, pentru mine, noul cîntec și apoi să-l fredoneze în limba franceză. La rugămin-

tea mea, Vladimir Ilici a tradus primul stih:

«Sculăți, voi oropsiți ai vieții!»

Apoi a spus:

«Aceasta va fi ultima și hotărîtoarea luptă».

Nu întîmplător, în albumul Olgăi Ilinicina se află scrise, cu propria ei mîină, cuvintele și notele marelui imn proletar. Dezvoltarea acestei fete capabile a mers într-o direcție absolut determinată.

«Ea — scria Anna Ilinicina, a căutat, de asemenea, căi pentru munca socială și din ea ar fi ieșit fără îndoială o mare și convinsă revoluționară».

Din păcate, aceasta nu s-a putut realiza. Urmînd cursurile unei școli superioare din Petrograd, Olga Ilinicina s-a îmbolnăvit de tifos și la 8 mai 1891, în vîrstă de nouăsprezece ani a murit. La cîpătiul ei se afla Vladimir Ilici.

Pe acești oameni minunați a putut să-i despartă numai moartea.

A. IVANSKI

VIRGIL TEODORESCU



ILINA VIȘINESCU, Corbeni — județul Argeș

Ai dreptate. Poezia nu se poate povesti și nici nu se poate explica, decît înlocuind imaginea cu o altă imagine, ca să zicem așa, de ordin filozofic. Dar aceste cuvinte care îți lipsesc există, există undeva cu multiplele lor înțelesuri, uneori contradictorii. Dar există, totodată, și o pasiune poetică, o știință deosebită de poezie, care te ajută să le descoperi. Nu e de ajuns, așadar, să lauzi poezia, ci să te silești să-i descoperi sursele, surprinzînd, poate, de la fereastra aceea mirifică, fereastră care, după cum bine spui, se cere să rămînă necontenit deschisă, momentul cînd «mor printre stînci neatînsse, vulturii.» Repet ce-am spus: poeziile sînt pline de fîgăduieli. Tipărim, în acest număr al revistei, poemul intitulat: «Cînd cîntă universul». Mai trimite și scrie-mi.

ADRIAN BADEA — Vaslui

Cu dragă inimă, aș fi recomandat publicarea poeziei «Închinare naturii», dar nu este cazul. De altfel, singur mărturisești că este prima dumitale poezie «terminată». Îmi permit să-ți spun, dacă ai încredere în mine, că nu e nici ea «terminată». O poezie nu se termină nicodată. Stîngace cum e, poezia prezentă dovedește, totuși, că arzi de dorința de a deveni poet. Mai trimite, deci. Dar nu imediat. Mai lasă să treacă un timp.

SORIN ROSENTZWEIG — Iași
Ai o viziune cosmică. Poeziile sînt remarcabile. Am ales, spre a fi publicat în acest număr al revistei, poemul: «Dorul pămîntului». Mai trimite.

ION MUREȘAN, Vultureni — Cluj

Ești înzestrat. Nu vreau să-ți dau sfaturi docte, care sînt, deseori, dăunătoare. Lasă-ți fantezia poetică să zboare în voie. Publicăm în acest număr al revistei, poemul: «Gîndurile amiezii», în care sînt mici greșeli de gramatică. Le-am îndreptat. Trimite.

CONSTANTIN MOISE — București

Continuă să scrii. «Aprob» poezia «Privire de piatră», în care sînt versuri frumoase: «Și pietrele plîng/cînd vîd că lumea/ de pe acest pămînt/ aduce mereu pietre/ dar care nu plîng». Nu știu cîți ani ai, dar nu e neapărat nevoie să mai crești pentru a scrie poezie adevărată. Poezia nu are vîrstă. Trimite.

B. MARIAN — Slatina

Textul trimis nu este concludent. Observ o bună cunoaștere a limbii române și însușiri de povestitor. Mi-ar trebui un material mai bogat, pentru a putea discuta.

MARIANA CHIVĂSUTĂ, Tecuci — județul Galați
Dragă Mariana, respect sentimenten-

tele dumitale, cărora vrei să le dai vestmintul poeziei, le respect și le laud. Trebuie să-ți spun însă că vestmintul acesta nu este cel mai nimerit. Bănuiesc, din cele citite, că-ți plac foarte mult «Pastelurile» lui Alecsandri. Foarte bine. Dar oricît l-am iubi noi pe acest strălucit bard, din vremea lui pînă în zilele noastre, poezia a făcut pași uriași înainte și multe s-au schimbat în lume. Pentru această nouă imagine a realității «se cere alte cuvinte». Văd că te atrag versurile scrise de Arghezi, Marin Sorescu, Ana Blandiana. Zici că mai sînt și alții. Citește, caută și află.

P.S. VIOREL, comuna Scutelnici — Lipănescu — județul Buzău

Trebuie să-ți spun că versurile dumitale sînt facile. N-are nici un rost să ieși, la întîmplare, versuri din producția folclorică și să le pui cap la cap, chiar dacă ești condus de cele mai bune intenții. Pe de altă parte, «calea miraculoasă a cifrelor» nu stînjenește nicicum preocupările literare. Avem altele exemple de mari poeți matematicieni. Gîndește-te numai la Ion Barbu. La dumneata s-ar putea să aibă o influență binefăcătoare.

AURORA TOCACIU — București

«Replica» mea este favorabilă. Sînt mai multe versuri frumoase (în înțeles artistic) și o poezie întregă, ba

chiar două: «Cioburi» și «Partid». Am stat în cumpănă dacă să dau publicității sau nu poezia «cioburi». M-am gîndit că e mai bine să aminăm puțin. Sînt sigur că ne vei trimite alte poeme, mai împlinite.

MIHAI DRAGOMAN, Alba Iulia — județul Alba (cu pseudonim)

Talent cert. Mi-au plăcut mai toate poeziile. Se vede că steaua dumitale tutelară este poetul Dumitru M. Ion, căruia îi adresezi scrisoarea. Acum, cînd adresantul s-a schimbat, aș vrea să-ți rămîi fidel. Nu ai decît de cîștigat. Într-unul din numerele viitoare ale revistei vom publica o poezie. Vom alege atunci. Mai trimite.

IOLANDA ARDELEANU — Craiova

Nu-ți pot da nici o lămurire în legătură cu trusa de reporter, locul 13, carnetul de corresponsent special, cele două rozete roșii și alte minunății. Voi ruga redacția să-ți scrie și să te «clarifice». Lungul poem eroic trimis nu-mi oferă elementele unei discuții temeinice. Așadar, te rog să mai trimiți.

MIHAI SERBAN, Gherla — județul Cluj

Lucește ceva. O fi un ciob de sticlă? O fi o perlă? Nu știu. Mai trimite.

CRISTINA ANCA CONTA — București
Spirît meditativ. O filozofie încă

elementară, cu legături prea directe între cauză și efect. Versuri corecte. Exerciții preliminare, folositoare. Împrumută gîndului un vers mai nobil.

FLORIN ENE — București
Cîți ani ai? După scris, nu prea mulți. Interesantă poezia dumitale. Mai trimite cîteva «probe» (asta, pentru că, în poezie, vorbești de furnal).

PETRU SCUTELNICU — Tirgu Mures

Felicitări pentru Diplomă și Insignă. Felicitări pentru atracția pe care o exercită asupra dumitale «fascinanti Carpați Apuseni». Cît despre versuri, te rog să fii de acord cu mine să aminăm felicitările. Aștept să citesc și alte poezii.

ADRIANA GRIGOROVICI — Constanța

Ne spui că i-ai cunoscut (pe eroi) «pentru înția oară... încă din clasa a IV-a» și că i-ai îndrăgit «ascultînd muzica tainică a ruinelor, a monumentelor istorice». Sîntem nevoiți să te credem, avînd în vedere modul poetic de a te exprima. În ceea ce privește oda propriu-zisă, «Oda eroilor», ne este teamă că dorînd să cuprinzi dintr-o dată o arie istorică prea largă, ai dat greș. Dacă te atrag asemenea compoziții stufoase, care cer, pe lîngă știința versificației, un suflu amplu, mărginește-te deocamdată să fixezi și să rezolvi, separat, anumite momente. Încearcă și mai trimite.

*E sărbătoarea unei noi victorii
cînd, de o ciudată beție
pare cuprins universul.*

ILINA VIȘINESCU,
cl. a VIII-a, Corbeni, jud. Argeș

Dorul pămîntului)

Apele grele de pește
își saltă în tremur de sălcii
oglinzile.
Sus, peste umerii brazilor,
lîngă zborul înalt al condorilor,
sfîncșii cu frunzi sfidătoare
întîmpină zorile.
Și încet, peste cîmpuri cu aur,
un freamăt de vară bogată
desteaptă în mine si vise,
și dor și încredere.
Mă simt cu inima plină
de dorul încins al pămîntului,
azi cînd clădesc fără teamă
din dragoste caldă de glie
Un zid peste noaptea trecutului.

ROSENTZWEIG SORIN
Liceul nr. 1 „Mihail Sadoveanu”, Iași.



Pe umărul apei limpu
curge în ochii dealului,
prin izvoare ce adapă pătura
cu taine.

Soarele greu, ca o piatră,
îmi apasă ochii-n țărîna
fluidă și caldă.

Poiana singurează în trandafirii
sălbatici, culcați peste gînduri
și frunze.

ION MUREȘAN,
cl. a VIII-a, Vultureni, Cluj

*Cînd cîntă
universul)*

Cînd stîncile izbite de valuri
cîntă grav,
cu glas adînc, de orgă,
cînd dansează pădurile
asemenea zinelor — ușoare
raze de lumină,
cînd soarele coboară în mare
și, răsfrînt în miile de stropi,
ride cu hohote nestăpînite,
cînd își aruncă munții
mantiile de seriozitate
și se prind în sălbatică horă,
atunci, să știi — e o nouă victorie.

E sărbătoarea unei noi victorii
a omului
cînd pare întreaga lume cuprinsă de o
ciudată beție.

E sărbătoarea unui nou zbor
în miimea zborurilor
pentru cucerirea spațiilor imense
ale supremului ideal.



În urmă cu vreo opt decenii, o veste neașteptată făcea explozie în lume: în Alaska au fost descoperite filioane bogate de aur. În puțină vreme, valea fluviului Yukon, unde s-au instalat primele tabere ale căutătorilor de aur, este inundată de mii și mii de aventurieri, dornici să se înfrupte din avuțiile acestui ținut. În scurt timp însă, zăcămintele se epuizează și «febra aurului» scade treptat iar liniștea se așterne din nou peste spațiile Extremului-Nord american, acoperite mai tot timpul anului de zăpezi. Recent, în zonele de miazănoapte și rasaritene ale Alaskăi au fost descoperite întinse și bogate zăcămintele petrolifere. «Tăcerea albă» va cunoaște din nou agitația marilor centre industriale. «Noul Eldorado» — cum numesc azi ziarele ținuturile din Alaska și nordul Canadian — își așteaptă exploratorii, inginerii, sondorii. Deocamdată, e liniște. În ținuturile acestea iernile sosesc devreme, încă pe la începutul lui noiembrie, când mercurul se zgribulește în termometre coborînd multe trepte sub zero. Atunci, în ciuda gerului strășnic, în taberele și localitățile din preajma marilor păduri ale nordului, e mare forfotă. Vinătorii își încheie ultimele pregătiri pentru a pleca spre miazănoapte unde, în lunga iarnă, vor cutreiera pădurile.

Este explicabil de ce în sănii se îngrămădesc numeroși saci cu peșmeti, pemican, (pastă de carne tocată și uscată) zahăr, făină, orez și felurite fructe uscate, ca să nu mai vorbim de canistrele cu petrol și bidoanele cu rachiu tare de piersici sau de secară. Clinii polari ce vor trage săniile, alțițați de zgomotele

familiale marilor plecări, latră zgomotos agităndu-se în tarcuri.

IERNILE FĂRĂ SEAMĂN ALE NORDULUI ÎNDEPĂRTAT

În ținuturile de miazănoapte ale continentului nord-american, unde pădurile de rășinoase și de mesteceni stăpinesc vaste suprafețe, iernile sînt grele, bîntuite de furtuni și viscole ce țin zile și nopți în șir. Gerurile de minus 40°C nu sînt rare.

Zăpezele cad din abundență transformînd peisajul într-un tablou fabulos sub cerul transparent al boltei boreale. Pădurile par copleșite de liniște și nemiscare. Și, totuși, o viață extrem de activă însuflețește aceste întinderi necuprinse. Castori cu haină de blană deasă și luie mișună pe malul lacurilor și al râurilor bogate în somoni, vulpi roșcovane, albe și cu păr înspicat forfotesc prin zăpezi încrucișîndu-și drumurile cu zibelinele temătoare și cu o sumedenie de alte viețuitoare cu blănuri albe de rîvnite de trapperi (vinători cu capcane).

Vinătorii și-au ridicat de mult cabanele, în inima pădurii sau pe lângă malurile apelor, și acum s-au răspîndit prin păduri, pentru a pune lanțurile și a așeza capcanele meșterite din vreme.

VIOLENȚII CINEGETICE

A ști să prinzi în capcană sălbăticiunile e un meșteșug dificil, care cere istețime, un deosebit simț al observației, ingeniozitate și mai ales o încredere permanentă. Un bun trapper trebuie să cunoască îndeaproape obiceiurile, firea și atribuțiile diferitelor animale

pe care le vînează, alegînd pentru fiecare în parte, metoda cea mai potrivită. Orice om al nordului știe, de pildă, că linxul (pisu în limba indienilor Kri pe teritoriile cărora trăiesc cele mai multe dintre aceste feline) nu poate fi prins decît cu lațul, el fiind extrem de temător de orice obiect necunoscut care-i apare în cale. Și lupul e suspicios, dar trapperii au născocit un sistem ingenios cu care-l capturează fără greș. Încă din vară sau din toamnă, vinătorii construiesc în pădure un țarc concen-



Somonul roșu parcurge în drumul de migrație mai bine de 2 500 km.



Coarnele elanului, des întîlnit în ținuturile albe, au deschidere de 2 m.



tric spre centrul căruia se poate ajunge printr-un culoar alcătuit din pari strîns alăturați. Se așază momeala (de obicei carne proaspătă) și lupul, atras de mirosul ei, se angajează pe culoar, intră în țarcul cel mic din interior și apoi iese nevățămât. Fiara nu uită ce lesne i-a fost să se ospăteze astfel. Și iarna, cînd simte din nou mirosul hranei, pătrunde

fără sfială în țarc. De data aceasta, imediat ce a pătruns acolo, o ușă gisantă se declanșează și cade peste deschizătura de la intrare, iar lupul rămâne prizonier.

Multe animale cu blană prețioasă sînt prinse cu ajutorul unor trape metalice cu arc. Ademenite de momeală, sălbăticiunile ating carnea ce le atrage și atunci arcul se destinde prinzînd între brațele sale de oțel laba imprudentului. Așa sînt prinși castorii, și vulpile polare cu blana albă sau roșie.

Dar nu toate vulpile cad în asemenea capcane. Șiretenia lor le apără adesea de trapa trădătoare care — deși camuflată cu zăpadă și crengi — atrage atenția cînd soarele face să sclipească metalul lucios. Ce-i de făcut? Spiritul iscoditor al trapperilor a găsit o soluție ingenioasă materializată printr-o capcană cu trapă basculantă. Ei sapă o groapă,

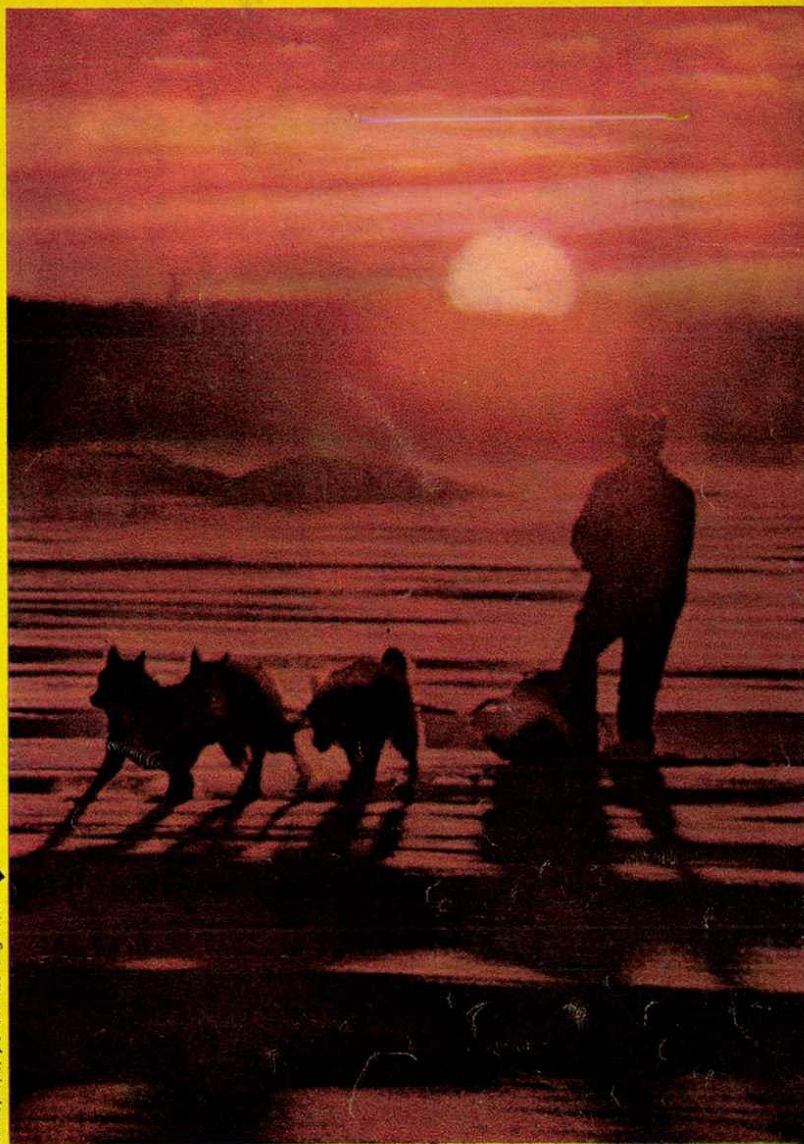
cu o suprafață de 3—4 metri pătrați, a cărei deschizătură este acoperită de o planșă care pivotează pe un ax. După ce camuflează capcana spulberînd deasupra ei zăpadă, vînătorul depune cu grijă momeala în mijlocul planșei astfel încît să nu-i strice echilibrul. Vulpea sare asupra momeții și în acest moment, sub greutatea animalului planșa basculează, vulpea căzînd în fundul gropii de la o înălțime de trei metri. Fiind prevăzută cu un arc, planșa își reia poziția. Camuflată din nou, ea va primi alți «oaspeți» lacomi și neprevăzători.

Pentru a-și întinde lațurile și capcanele, vînătorii parcurg spații întinse, înnoptînd de multe ori în copaci. Pentru a rezista frigului ei dorm bine «împachetați» în sacul lor de dormit, căptușit cu fulgi sau cu blănuri usoare. După așezarea capcanelor, ei revin să-și ridice prada și să schimbe momețiile, după



Trapperul este nu numai un iscusit vînător, ci și un adevărat expert în aprecierea valorii blănurilor.

În asfințit, pe un lac înghețat



TRAPPERII

VÎNĂTORII ȚINUTURILOR ALBE



patru, cinci sau chiar șase zile.

GRIZZLY — EROUL PĂDURILOR DE PINI

Vînătorii nordului îndepărtat nu-și petrec timpul numai pentru a pune capcane. Sub focul puștilor lor, cad în cursul iernii mulți caribii și nu puțini grizzly, înalți de peste doi metri și jumătate, masivii urși cenușii, eroii atîtor povestiri din ținuturile boreale.

Grizzly, deși nu atacă din proprie inițiativă omul, dacă se socotește în pericol, devine un adversar redutabil al trapperului care îndrăznește să-l înfrunte direct.

Blana sa cenușie cu spic negru este mult prețuită pe piețele mondiale, de aceea, grizzly este vînat cu asiduitate de către trapperi, ori de cîte ori au prilejul de a înfrîna acest colos al pădurilor de pini și de mestecenii.

O bună parte din timpul iernii, grizzly hibernează în culcușurile sale din scorburi sau grotte. Înainte de a se lăsa cuprins de somn, el se îndoaie cu ace de

brad. Stirnit de furtună ori din alte pricini el iese din toropeală și atunci lîhnit vegetarianul grizzly nu stă mult în cumpănă pentru a ataca un caribu sau altă pradă ce-i stă în cale. În asemenea perioade, lupta cu un grizzly poate fi fatală, dacă vînătorul nu nimereste în plin uriașul său adversar.

Dar trapperii sînt buni țînțaiși, și în cabanele lor blănurile de grizzly țin bună tovarășie celor de linx, de lup cenușiu sau de zibelină.

Solitari sau alcătuiți mici echipe — de doi și trei oameni — trapperii își petrec astfel lunile grele de iarnă, înfruntînd viscoalele și gerurile, fiarele pădurii și apăsătoarea însingurare a acestor ținuturi îndepărtate de marile centre populate. Și totuși, în iarna următoare și în iernile ce vor veni mai apoi se vor reîntoarce atrași de farmecul acestor ținuturi sălbatice mereu noi și ispititoare, pătrunși de fiorul primei diei și de bucuriile vînătorii.

AUREL LECCA



Cu barca pneumatică pe lacul Winnipeg.

Emoție pe cosmodromul Baikonur: echipajul navei «Soiuz-8» spune rămas bun Pământului.



LABORATOARE, UZINE, SANATORII SPAȚIALE

Luindu-și, pe rând, zborul, cele trei nave cosmice sovietice «Soiuz-6», «Soiuz-7», «Soiuz-8» s-au ridicat în văzduh ca tot atâtea semne de exclamație. Omenirea era în drept să se întrebe: la ce fază a asaltului cosmic va asista? O statistică elementară ne va spune că tripla lansare sovietică inaugurează în cosmos o epocă nouă, preponderent productivă. Într-adevăr, din cei șapte pămînteni care au petrecut tot atâtea zile în spațiu, majoritatea o reprezintă inginerii. Sintem departe de a ignora importanța fundamentală a funcției conducătorilor zborului. Lingă cei trei comandanți, alți trei ingineri au îndeplinit munca de inginer de bord. Dar profesiunea de inginer este mult prea legată de producție, iar sarcinile celor patru cosmonauți care poartă acest titlu au atestat la rîndul lor preponderența, de astădată, a laturii orientate către practica productivă. Sînt extrem de importante studiile asupra sistemelor de pilotare manuală a navei cosmice, de orientare și stabilizare a ei, punerea la punct a unui sistem de comandă a zborului în grup al navelor spațiale, realizarea manevrării reciproce a lor, pilotarea întregului sistem cosmic. Este limpede că rezolvarea cu succes a acestor probleme de navigație as-

unirea metalelor celor mai refractare la sudura clasică.

Apare ca realizabilă chiar și îmbinarea unor materiale atît de diferite, cum sînt metalele cu metalozii. Sudura cosmică va permite, în plus, unirea metalelor în stare pură, departe de orice posibilitate de oxidare. Metalurgia cosmică se pregătește și ea să ia startul, nerăbdătoare să utilizeze vidul și lipsa gravitației pentru a obține metale suprapure, aliaje mult mai omogene ori amestecuri altminteri de nerealizat.

Să mai amintim că nenumărați cardiaci așteaptă inaugurarea sanatoriilor spațiale, în care imponderabilitatea să permită inimii lor bolnave să-și ducă mai ușor sarcina?

După acestea, devine mai lesne de înțeles sensul declarațiilor astronautului american John Glenn, care afirma recent că realizarea unei stații orbitale cu aplicații practice echivalează ca importanță cu așelizarea.

«INSULA CU ELICE»... FĂRĂ ELICE

În numărul 38 din acest an al «Cutezărilor» a fost reproducă o gravură în care artistul surprindea insula zburătoare pe care a imaginat-o, acum două secole, autorul lui Gulliver. O sută de ani mai târziu, Jules Verne avea să viseze

ARHIPELAGUL ZBURĂTOR

Săptămîna cosmică de la mijlocul lunii octombrie a readus în paginile presei din toată lumea o problemă pe care zborurile navelor sovietice «Soiuz» o pusese în discuție de anul trecut: aceea a creării laboratoarelor orbitale. Dacă «Apollo 11» a inaugurat și «Apollo-12» promite să continue reducerea importantă a distanței de la Pămînt la Lună, zborul concomitent al celor trei nave «Soiuz» apropie considerabil clipa în care omul va cuceri

aduse continentului de către activitatea umană. Transformarea vizitatorilor cosmici, a cutezărilor deschizători de drumuri în locuitori, fie și pentru un timp, al spațiului extraterestru, prefacerea explorării în creație se anunță mereu mai puternic. Fără a renunța să atace infinitul «pete albe» cu care cerul ne înconjură, omul este hotărît să se instaleze în cosmos ca să producă ce a învățat în milenii existenței sale: bunuri, sănătate, cunoaștere.



Anatoli Filipenko și aparatul său de fotografiat familiarizîndu-se cu absența gravitației.



Valerii Kubasov repetîndu-și rolul de inginer de bord. Salt! Viktor Gorbato în plin antrenament.



în mod iremediabil cerul: momentul, în care munca, activitatea sa fundamentală, își va extinde mediul firesc dincolo de granițele Pămîntului, incluzînd pentru totdeauna spațiul cosmic. Cucerirea «petelor albe» terestre a debutat cu expediții la fel de temerare, și astăzi încă, a te aventura în Matto-Grosso este, într-un fel, mai primejdios decît dacă te-ai lansa într-un crater selenar. Descoperirii Americii a trebuit să-i urmeze și să-i dea semnificație definitivă schimbările

trălă vine direct în întîmpinarea noii faze ce se anunță, popularea productivă a cosmosului. Dar misiunile cuprînzînd fotografierea Pămîntului în scopul unei mai bune cunoașteri geologice și geofizice a sa; cercetarea capacității de reflectare a masivelor păduroase și a zonelor de pustiuri; studierea fenomenelor atmosferice, atît de importantă pentru meteorologie, ale cărei legături cu economia terestră nu mai trebuie subliniate; dar mai ales experimentarea unei aparaturii tehnologice de sudură a metalelor în vid reprezintă în mod nemijlocit noul, productivul, elementul ce folosește neîntîrziat celor rămași pe Terra.

În special ultima dintre acțiuni, sudura în cosmos, a atras atenția lumii. Nu numai pentru că ea a apropiat cu un pas hotărît clipa instalării primului laborator orbital, întîiul loc de muncă «Stabil» al omului în afara planetei noastre. Ci pentru că acesta, la rîndul său, promite astăzi mai limpede ca altădată să servească direct celor rămași acasă. De pildă, ca să revenim la sudură, sînt cunoscute metodele clasice de îmbinare a metalelor cu ajutorul gazelor, electric, prin focalizarea unor fascicule de electroni, al laserilor, al plasmelor. Pe navele cosmice devine posibilă însă sudura prin difuzie, în vid, care permite



Acest dans al imponderabilității face parte din abecedarul cosmonautului. Solist: Vladimir Șatalov.

o «insulă cu elice». Dacă Laputa lui Swift adăpostește o curte regală, iar cea a părintelui căpitanului Nemo reprezintă un refugiu al miliardarilor, nu e mai puțin adevărat că nu deplasarea era principala lor funcție, ci adăpostirea vieții de toate zilele, așa cum o concepeau locuitorii lor. Cercetarea «științifică» nu era, se pare, străină nici chiar insularilor lapuțieni!

Pentru noi stațiile cosmice vor reprezenta, de asemenea, prelungiri în spațiu ale activității umane,

O plimbare în cosmos văzută de cosmonautul A. Leonov



ale vieții «obișnuite». Evident, de astădată, în plină realitate și într-o calitate fundamental diferită de a zburătorilor imaginați de scriitorii amintiți și de alții. Prezența omului în cosmos, îndepărtarea lui de Pământ are ca scop numai «apropierea» lui, cunoașterea mai bună a planetei sale și a universului căruia îi aparține, slujirea intereselor umanității pe toate planurile, inclusiv cel economic, baza existenței și a cunoașterii.

«Insula cosmică» pe care anii

aceștia o vor vedea născându-se nu la masa de scris a autorilor de science fiction, ci în trei dimensiuni va fi nu adăpostul unor performeri ai curajului, ci un veritabil atelier al umanității. Iar faptul că, după cum declară specialiștii, corpul însuși al stațiilor orbitale care se anunță va fi realizat prin sudarea câtorva nave cosmice arată încă o dată, dacă mai era nevoie, legătura directă dintre zborul celor trei «Soiuz» și viața de mline a omenirii.

EXPERIENȚA SUDURII ÎN VID ÎNALT ȘI ÎN CONDITII DE IMPONDERABILITATE VA DEMONSTRA, CRED, IMENSELE POSIBILITĂȚI DE REALIZARE ÎN COSMOS A UNOR SPAȚII CU PERFECTĂ ETANȘEITATE, ABSOLUT NECESARE MONTĂRII VIITOARELOR STAȚII DE CERCETARE ORBITALĂ CU ACTIVITATE CONTINUĂ.

Prof. univ. ing. Alexandru Strătilescu

LABORATOARELE EXTRATERESTRE, DE EXEMPLU CELE METEOROLOGICE, DE OBSERVAȚIE ASUPRA SOARELUI, CELE CARE VOR SERVI DREPT PORTURI PENTRU NAVELE INTERPLANETARE VOR FI CONSTRUITE MAI ÎNTÂI PE PĂMÎNT, APOI DESFĂCUTE ÎN PĂRȚI. PĂRȚILE VOR FI PLASATE SEPARAT PE ORBITĂ, APOI ADUNATE ÎNTR-UN SINGUR TOT. DE AICI, REZULTĂ IMPORTANȚA DEOSEBITĂ A SUDURII ÎN COSMOS.

Specialistul șef în elaborarea laboratorului cosmic sovietic de sudură

CEEA CE AU REALIZAT SOVIETICII PRIN PROGRAMUL «SOIUZ» APROPIE FOARTE MULT UMANITATEA DE IDEALUL PERMANENTEI SALE ÎN COSMOS.

Ing. Dumitru Andreescu
membru în Comisia de astronautică a
Academiei R.S. România

TRĂSĂTURA CARACTERISTICĂ A ACTUALULUI ZBOR ESTE FAPTUL CĂ UN MARE VOLUM DE OPERAȚII AU FOST ÎNDEPLINITE MANUAL, CEEA CE REPREZINTĂ UN IMPORTANT PAS ÎNAINTE.

Pavel Seleznev
cosmonaut

NU ESTE DEPARTE ZIUA ÎN CARE VA DEVENI POSIBILĂ CONSTRUIREA DINCOLO DE ATMOSFERĂ A UNUI MARE OBSERVATOR ZBURĂTOR, DOTAT CU TELESCOAPE DE MARI PROPORȚII ȘI ALTĂ APARATURĂ ASTROFIZICĂ DE ÎNALTĂ PRECIZIE.

Prof. dr. B. Vorontov-Veliaminov

TEHNICILE CE SE EXPERIMENTEAZĂ ÎN PREZENT REPREZINTĂ PREGĂTIREA ASAMBLĂRII UNEI MARI NAVE COSMICE, AMPLASATĂ ÎNTÂI PE O ORBITĂ TERESTRĂ ȘI ÎNDREPTATĂ APOI SPRE ALTE CORPURI CERESTI.

Prof. dr. docent Călin Popovici

CONFORM DATELOR PROGNOZEI TEHNICO-STIINTIFICE ÎNCĂ ÎN VIITORII ZECE-CINCISPREZECE ANI, PE LUNĂ, PE MARTE ȘI PE VENUS VOR EXISTA STAȚII DE CERCETĂRI ȘTIINTIFICE. ZBORUL NAVEI «SOIUZ-6» ESTE UN NOU ȘI IMPORTANT PAS ÎN ACEASTĂ DIRECȚIE.

Dr. I.V. Bostujev-Lada

La bordul celor trei nave cosmice sovietice s-au aflat timp de șapte zile:

Lt. col. GHEORGHI ȘONIN
Ing. VALERII KUBASOV

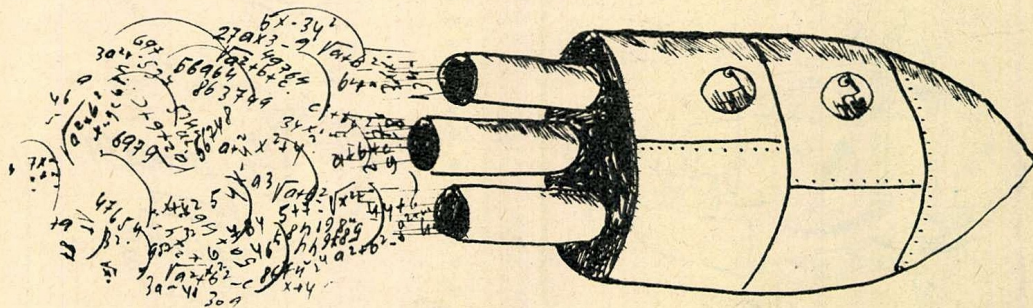
(«Soiuz-6»)

Lt. col. ANATOLII FILIPCENCO
Ing. VLADISLAV VOLKOV
Ing. VICTOR GORBATKO

(«Soiuz-7»)

Col. VLADIMIR ȘATALOV
Ing. ALEXEI ELISEEV

(«Soiuz-8»)



Desen: ADRIAN LUCACI

FĂRĂ CUVINTE...

HARALAMB ZINCĂ

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

ROMAN FOILETON

Mă apucasem să-mi trec gindurile și impresiile în paginile «Jurnalului» meu, când soneria de la intrare mă întrerupse din scris. «Iarăși o scrisoare» gândii. Mă dusei s-o caut. Dar nu descoperii nici un plic. Deschisei ușa și imediat: în fața mea se afla tânărul ofițer de serviciu de la Secția de miliție unde intrasem în ajun. Îl recunoscu imediat.

— Bună ziua, tovarășe Zincă, imi zîmbi ofițerul cu sficiune. V-am deranjat?

— Nu, nu, biîgii eu. Intrați, vă rog...

Intră. Îl condusei la mine, în birou. Îl poftii să ia loc, însă mă refuză.

— Nu vreau să vă deranjez prea mult... Sînt locotenentul major Petre Ioan...

— Văd că mă cunoașteți, nu izbutii eu să-mi stăpînesc uluirea.

— Tocmai... în legătură cu această chestiune... m-am prezentat la dumneavoastră.

— Vă ascult!

— Aseară, cum să vă spun, n-am știut cine sînteți. Însă cînd ați intrat la noi, aveți o față răvășită. N-aș vrea să mă înțelegeți greșit, dar expresia feței dumneavoastră era a unui om care comisese o gravă infracțiune și care luase hotărîrea să se predea înainte de a fi prins.

• DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ •

— Ia te uită, domnule, izbucnii eu într-un ris pe care-l doream cît mai degajat.

— N-ați scos o vorbă...

— Nici de prezentat nu m-am prezentat...

— Exact. Am înțeles că vi s-a întîmplat ceva, dar ați plecat așa cum ați și venit. Ați reușit însă să stîrniți în mine tot felul de bănuieli. În consecință, am trimis pe urmele dumneavoastră doi lucrători de-ai Secției.

— Cu motocicletă?

— Da. Unul v-a legitimat, iar altul s-a luat după dumneavoastră.

Zîmbii cu tristețe. Așadar, necunoscutul a avut dreptate. Eu eram acela care atrăsese miliția la locul întîlnirii noastre.

— Am venit să vă cer scuze, urmă ofițerul, pentru că așa tam, nesam, ați fost legitimat, dar în același timp, să vă atrag atenția, că ați fost urmărit de o persoană pe care n-am izbutit s-o identificăm... În ultima vreme, în această zonă s-au comis cîteva acte de tîlhărie și am vrut să vă atragem atenția...

— Adică să nu mă mai plimb pe acolo după miezul nopții.

— De unul singur, preciză ofițerul.

— Vă asigur că o să vă dau ascultare...

Ofițerul se scuză încă o dată că mă deranjase, apoi se retrase lăsîndu-mă mai amețit decît un boxeur după un meci istovitor.

XII - O ZI

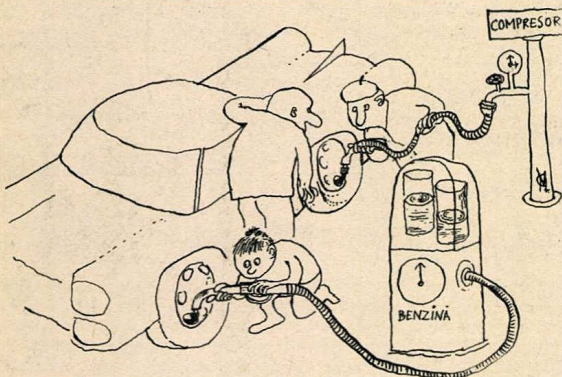
BOGATĂ ÎN SURPRIZE

Da, a fost o zi bogată în evenimente. Mai întîi a apărut o scrisoare anonimă împinsă, pe sub ușă, apoi un ofițer de miliție care a ținut să-mi aducă la cunoștință cîteva lucruri nu prea plăcute. Surprizele însă nu s-au oprit aici.

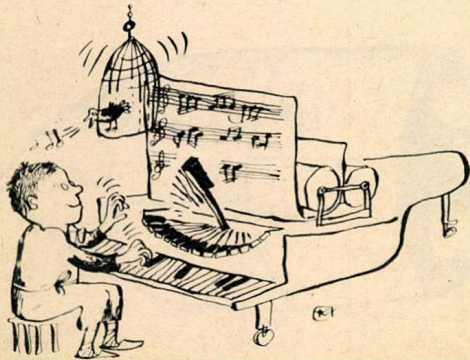
Nu mult după plecarea ofițerului de miliție, m-am pomenit, pe neașteptate, cu sora fostului parașutist Dragoș Balaban sunînd la ușa casei mele. «Dumneavoastră?!?» am exclamat fără nici un rost.

• DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ •

Femeia a clătinat din cap și m-a urmat în camera de lucru. Purta aceeași rochie neagră ca și atunci cînd o văzusem pentru întîia oară. «Iată pentru ce vă deranjez» au fost primele ei cuvinte. Ochii îi erau plini de lacrimi. «S-a întîmplat ceva, doamnă?» am întrebat-o cuprins de o sinceră îngrijorare. Nu mi-a răspuns imediat. Am poțit-o să ia loc, m-a refuzat. «Am venit cu o misiune ingrată». «O misiune?!» mi-am arătat eu nedumerirea. Pe fața palidă, bolnăvicioasă a vizitatoarei fulgeră parcă, fără voie, un zîmbet. «M-am molipsit de la fratele meu, căci de el va fi vorba. Zilele trecute ați avut cu dînsul o discuție?» «Așa e. Chiar aici. Am discutat pe marginea încercărilor sale literare». «În toiul discuției, i-ați arătat o fotografie... a unui aviator, dacă nu mă înșel?» «Nu, doamnă, nu vă înșelați», am asigurat-o curios să văd unde dorea să ajungă. «Iar fratele meu a avut o comportare stranie, nu-i așa?» «Observ că sînteți la curent. Totuși, aprecierea mi se pare cam exagerată. Mai curînd, a avut o comportare inexplicabilă», am precizat eu. «Ei, bine, domnule Zincă, în cazul acesta doresc să vă explic comportarea ciudată a fratelui meu. Ați aflat, imi pare, chiar din gura lui că pe front a suferit o gravă contuzie cerebrală». «După cîte știu așa a și fost motivul pensionării». Cuvintele mele i-au ușurat misiunea. A suspinat... «Aș vrea să vă spun că emoțiile îi pot fi fatale... îi provoacă crize... ale căror manifestări n-aș dori să vi le descriu. Medicii i-au recomandat să evite emoțiile... Se pare că i-ați pus sub semnul îndoielii memoria, ceea ce a fost suficient să-i provoace o criză. Cînd i-a simțit apropierea, s-a grăbit să plece». Femeia a tăcut rămînînd cu privirile rătăcite într-un colț al încăperii. Explicația ei mi-a provocat un sentiment de vinovăție. Cîteva minute au trecut într-o tăcere apăsătoare. Dar în ciuda faptului că mă simteam vinovat față de suferința provocată fostului parașutist, cuvintele femeii nu mă convinseseră pe deplin și, în consecință, am întrebat-o: «Asta a fost cauza pentru care n-a vrut să-mi răspundă la telefon și nici să mă pri-



V. CRĂIȚĂ MÎNDRĂ



N. CLAUDIU

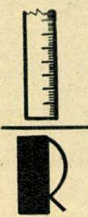


FĂRĂ... COMENTARII

FOTBALISTICĂ (Criptografie: 5, 1, 7, 6)

S x N S S M A C

ÎN MATEMATICĂ (Monoverb: 4 — 9)



ALEA JACTA EST



LA ORAL (criptografie: 7, 2, 4, 4)

STOG

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

mească cînd am bătut la ușa dumneavoastră?»

Ea a simțit în tonul meu o undă de dojană și n-a evitat să-mi răspundă: «Crizele i-au creat anumite complexe de inferioritate. Ie este rușine de cei din jur... și evident, față de persoanele care l-au surprins în timpul crizei. De ce să vă ascund? N-a vrut să vă mai vadă. M-a trimis pe mine să vă spun că nu-și amintește dacă aviatorul din fotografie e una și aceeași persoană cu cel care i-a salvat viața... Totodată, vă roagă să-i înapoiati caietele».

I-am împlinit rugămintea. Înapoiindu-i caietele, am asigurat-o că n-am renunțat la intenția de a-l ajuta pe autorul lor să și le publice. Mi-a mulțumit. Am condus-o pînă la ușa, iar acolo, a podidit-o din nou plînsul. «Vă rog să mă credeți... Mi-e tare milă de el. Boala i s-a agravat... are crize din ce în ce mai des...» S-a desprins în grabă de lingă ușa și a ieșit din casă de parcă aș fi pus-o pe fugă. Privind-o cum se depărtează o compătimeam, mă simțeam oarecum vinovat față de Dragoș Balaban; zic oarecum, deoarece îmi dădeam seama că explicațiile bieteii femei nu-mi risipiseră pe deplin suspiciunile. O, dacă întodeauna am izbuti să ne explicăm simțăminte, tăcerile, gesturile, izbucnirile! Eram, în continuare, inclinat să cred că Dragoș Balaban ascundea ceva, dar ce anume nu izbuteam să-mi dau seama; poate ceva în legătură cu fotografia pilotului Puiu Tudoran sau poate chiar în legătură cu trecutul său. Drept care, pînă la elucidarea definitivă a cazului, mi-am propus să nu-l scap din raza mea vizuală.

Cîte ore prînzului, mi-a fost dat să mai înregistrez o surpriză. Am găsit în cutia poștală o scrisoare. Expeditor: Eugen Galbă din Roman. Vă mai aduceți aminte de acest nume? La începutul acțiunii, Sorin Tudoran îmi recomandase să iau neapărat legătura cu doi ofițeri de aviație — Eugen Galbă și Petre Langa — foști prieteni și camarazi de ai tatălui său, cărora eu le adresasem cîte o scrisoare. Și iată că unul din ei — Eugen Galbă — se grăbise să-mi răspundă. Era o scrisoare concisă, bătută

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

la mașină. Eugen Galbă mă felicita pentru faptul că mă hotărîsem să scriu o carte despre aviatori, după care mă vestea că la 28 septembrie (scrisoarea o primisem la 26 IX) va sosi în București. «Am să vă telefonez pentru a stabili din timp locul întrevăderii noastre», conchidea Eugen Galbă. «În sfîrșit, m-am gîndit, iată și un lucru concret pe ziua de azi». Epistola mi-a produs o reală satisfacție, căci Galbă fiind unul din prietenii aviatorului dat dispărut fără urmă, ar fi putut să facă lumină în multe privințe. Am pus scrisoarea la «dosar» alături de celelalte documente, cu convingerea că, în pofida greutăților ancheta va urma un curs firesc și că, în curînd, va fi încununată de succes.

Optimismul meu însă nu avea să țină prea mult. Ziua avea să se sfîrșească așa cum debutase, cu o surpriză. În jurul orei 22,30 țîrii telefonului m-a smuls din lectura unei cărți. Am ridicat receptorul și am auzit vocea nazală a unei telefoniste:

— 12.02.36? Vă cheamă Nășăudul... Vorbiți vă rog... Nășăudule, al legătura cu 12.02.36!

— Alo, tovarășul Zincă? Sorin Tudoran vă deranjează. Bună seară! Ce mai faceți?

— Bună seara, am răspuns eu bucurat. Mă întrebi ce fac? Păi ce să fac? Uite, datorită dumitale, m-am legat la cap fără să mă doară.

Mă așteptam să-l aud pe fiul pilotului Puiu Tudoran izbucnind în ris. Nu, n-a ris, ci mi-a vorbit pe un ton grav:

— În cazul acesta, o să vă bucore ce o să vă spun; Vă rog să mă iertați pentru necazurile pricinuite, însă...

— S-a întîmplat ceva? am sărit eu cuprins de o anumită presimțire.

— Da. Adică nu. Vreau să vă rog să sistați ancheta pe care dumneavoastră ați deschis-o la cererea mea...

M-am clătinat de parcă cineva m-ar fi pocnit în moalele capului.

— Alo! Alo! a intervenit vocea nazală a centralistei. Vorbiți?

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

— Vorbim! i-a confirmat Sorin Tudoran. Alo, tovarășe Zincă, mă auziți? Știu, mi-e rușine. V-am pus pe drumuri. Ați fost alit de înțelegător cu mine... Însă... vă rog... vă rog din toată inima... sistați imediat ancheta.

— De ce? am țîpat scos din sărite. A intervenit ceva! Ați lămurit enigma? S-a întîmplat ceva?

După o clipă de ezitare mi-a răspuns:

— A aflat mama... Nu știu cum... nu știu pe ce căi, dar a aflat că v-am adresat o scrisoare, că v-am cerut să deschideți o anchetă și că dumneavoastră ați acceptat. M-a conșurat să vă telefonez urgent și să vă rog atît în numele ei, cît și al meu să nu mai întreprindeți nimic. Ce să-i spun mamei? m-a întrebat Sorin Tudoran.

— De unde a aflat? am stăruit eu.

— N-a vrut să-mi spună... De-ați vedea-o în ce hal e! Plînge într-una... Toate astea din pricina mea. Nu trebuia să întreprind nimic fără știrea ei. Ce să-i comunic mamei?

— Că n-am încotro, că trebuie să țin seama de rugămintea familiei, am răspuns eu învins, și supărat pe mine însumi.

— Vă mulțumesc din toată inima.

Am căzut moale într-un fotoliu. Nu mai știam ce să cred. În esență însă îmi cerea ceea ce îmi ceruse și «omul invizibil» — să abandonez cercetările, să nu mai dezgrop morții.

Noroc de pipete și de tutunul meu tare. Datorită lor mi-am recăpătat calmul. Vorba aceea: «Ce-și face omul cu mîna lui...» Am jurat ca de-acum înainte să nu mai dau curs nici unei scrisori, nici unei cereri. Jurămîntul însă nu mi l-am respectat decît pînă a doua zi dimineață cînd, după ce am făcut un duș rece, m-am pomenit gîndind: «Întîmple-se oricî!» Voi continua ancheta. Am început-o, trebuie s-o termin. Pe barba mea, dar o termin...

Iar voi, dragi culezători, vă rog să-mi scrieți urgent ce credeți, am procedat bine luînd hotărîrea de a continua ancheta pe cont propriu sau nu?

(Va urma)

» AGENDA « CONCURSURILOR



INTRUCÎT UNELE SCRISORI SOSITE ÎN REDACȚIE SEMNELEAZĂ NEDUMERIRI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PARTICIPAREA LA CONCURS A MEMBRILOR SĂI CARE AU ABSOLVIT CLASA A VIII-A.

CLUBUL MINITEHNICUS
PRECIZEAZĂ :



1. — Conform capitolului I articolul 2 al regulamentului concursului MINITEHNICUS, membrii clubului (prin aceasta se înțelege că e vorba de posesorii de carnete) care au absolvit clasa a VIII-a au dreptul de a participa la concurs.

2. — Spre deosebire de ceilalți participanți (adică cei de pînă la clasa a VIII-a inclusiv) categoria sus menționată va trimite atît brevetele cit și lucrările direct revistei «Cutezători». Brevetele vor sosi în redacție pînă la data de 15 noiembrie 1969 (data poștei), iar lucrările pînă la data de 1 iulie 1970.

3. — Pentru a dovedi că sînt membri ai clubului, concurenții din categoria sus menționată

vor trimite alături de lucrările lor, în afara schemei și a confirmării școlii, conform regulamentului și carnetul de membru MINITEHNICUS care le va fi restituit apoi.

4. — Lucrările membrilor clubului MINITEHNICUS care au absolvit clasa a VIII-a vor fi apreciate de juriu în raport cu vîrsta și pregătirea lor. Totodată ei vor fi premiați în cadrul unei categorii speciale, iar cele mai bune lucrări vor fi prezentate în expoziția pe țară MINITEHNICUS 1970.

De asemenea ei vor pleca în tabăra MINITEHNICUS, în măsura în care obțin premii. În același timp, vor putea beneficia de premiile suplimentare oferite

de revista «Racheta cutezătorilor» pentru lucrările speciale anunțate.

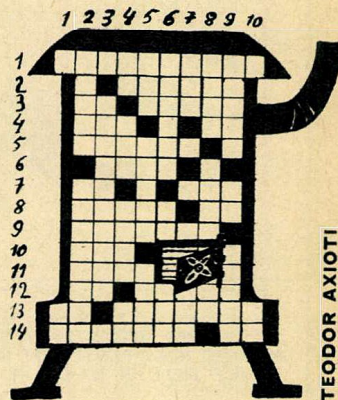
5. — În toate celelalte prevederi membrii clubului MINITEHNICUS din categoria claselor IX-XII, se vor supune regulamentului general. Printre altele, premianții își vor susține lucrarea teoretică, dacă juriul va cere aceasta.

Președintele de onoare al clubului
MINITEHNICUS
Prof. univ. EDMOND NICOLAU

E. Nicolau

La gura sobei

ORIZONTAL: 1. Vegnicul înfometat din suita lui Harap-Alb; 2. Scurtă istorioară hazlie (pl.); 3. Munteanu Călin — Unul din cele șapte, care vărsau foc pe nări, ale fiarei răpuse de Făt-Frumos; 4. Poet și prozator american (1809—1849) autorul unor «povești extraordinare» — Număr (abr.); 5. Simbolul reprezentat de eroul popular Păcaia (pl.); 6. Zine existente și în folclorul nostru, care apar noaptea în păduri; 7. Costea Niculina — Prislea... pentru familie! 8. Riul copilăriei lui Creangă — Zece! 9. Zeiță adorată de vechii greci, nimfe ale mării, care străbăteau pe delfini nemărginirea apelor; 10. Aproximativ; 11. Diminutiv feminin; 12. Utilizată la sfîrșitul oricărei povești... — Interpretăză personaje mult îndrăgite. 13. În tropot! — «Căluțul.....», popularul basm al scriitorului rus Erșov; 14. Insoțitorul nelipsit în aer sau pe pămînt al lui Făt-Frumos — Plus.



TEODOR AXIOTI

torului rus Erșov; 14. Insoțitorul nelipsit în aer sau pe pămînt al lui Făt-Frumos — Plus.

VERTICAL: 1. Soarele legendelor vechiului Egipt; 2. Obiect fermecat deținut de faimosul Aladin, în stare să îndeplinească orice dorință la cererea stăpînului (pl.) — Sfîrmă — Piatră! 3. Ileana lui Făt-Frumos; 4. Mese! — Vară la... Paris! — Sabia lui Făt-Frumos sau dinții balastrului! 5. Poftă de joc (mold) — Femei din Grecia antică. — Mocirlos, apos (pop.). 6. Timp de povești — Posezi — Casa Centrală a Armatei; 7. Imită lătratul ciinelui! — La baza unei coloane; 8. Posesorul unei «turbinci» vrăjite cu care îi vine de hac pînă și morții. Te face să trăiești într-o lume de basm (pl.) — Din schelet; 9. Popor baltic creator al unor povești cu zine numite «daines» — Oraș străvechi (mil. IV-III î.e.n.) din sudul Mesopotamiei — Merge cu mătușoiul; 10. La tipar!

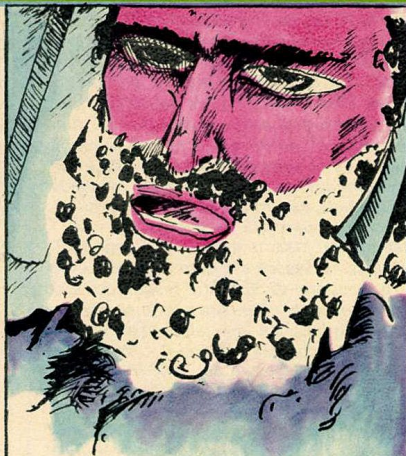
14 "Marele drum al INCASILOR"

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: DUPĂ CE S-A LEPĂDAT DE RELIGIA SA, SPERÎND CĂ SCAPA DE FLĂCĂRILE RUGULUI, MARELE ATAHUALPA MOARE STRANGULAT DE CĂTRE CĂLĂUL LUI PIZARRO.

Scenariu: DARIE NOVĂCEANU
Desene: MIHAI SÎNZIANU



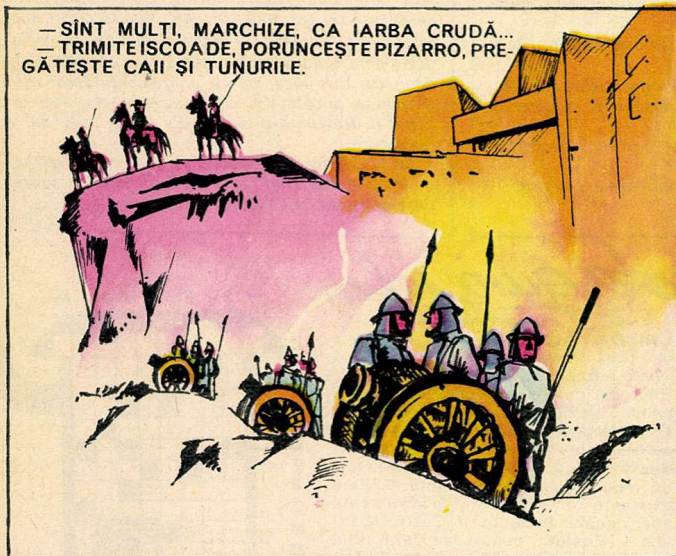
— CĂPITANE, CĂPITANE! I SE ADRE-
SĂ QUINTANA, CU SUFLETUL PEBUZE...



— SÎNT MARCHIZ, QUINTANA, ÎI RE-
PROȘĂ PIZARRO.



— INCASII, MARCHIZE, SOSESC INCA-
ȘII PE MARELE DRUM...
— SĂ POFTEASCĂ, ATAHUALPA
NU-I MAI POATE VEDEA...



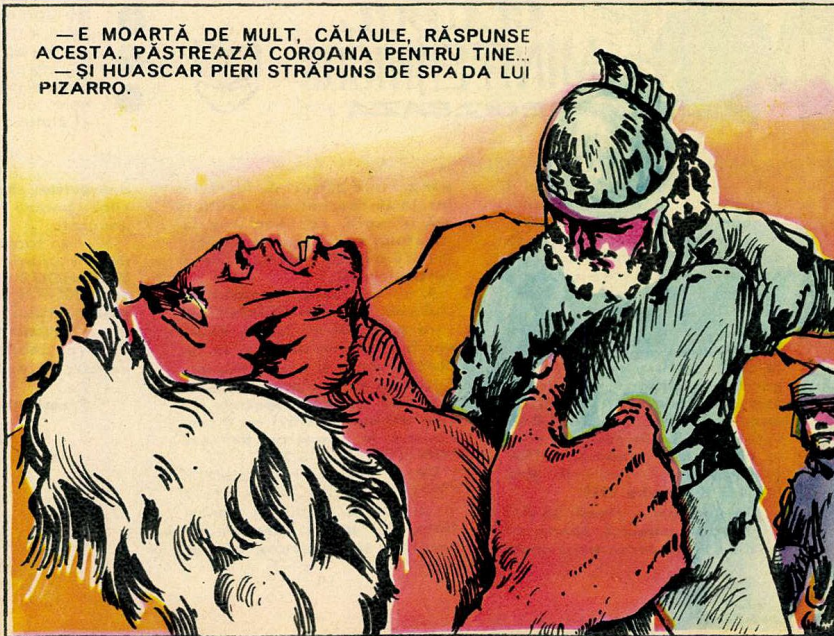
— SÎNT MULȚI, MARCHIZE, CA IARBA CRUDĂ...
— TRIMITE ÎNCOADĂ, PORUNCEȘTE PIZARRO, PRE-
GĂTEȘTE CAII ȘI TUNURILE.



DE MARELE DRUM INCASII SE APROPIE CONDUȘI DE HUASCAR.
— PREA BINE, SPUNE PIZARRO. LĂSAȚI-I SĂ SE APROPIE.



— ATAHUALPA E MORT, HUASCAR. SE PARE CĂ
NU TE PREA ÎNTRISTEAZĂ ȘTIREA ACEASTĂ. TE
NUMESC REGE PESTE TOT IMPERIUL. INQUIL E ÎN
MIINILE MELE ȘI DACĂ VEI ATACA, VA MURI...



— E MOARTĂ DE MULT, CĂLĂULE, RĂSPUNSE
ACESTA. PĂSTREAZĂ COROANA PENTRU TINE...
— ȘI HUASCAR PIERI STRĂPUNS DE SPADA LUI
PIZARRO.

(Va urma)

CALENDAR SPORTIV PIONIERESC

AVEȚI MOTIVE SĂ VĂ BUCURAȚI: ÎN ACEST AN ȘCOLAR (1969—1970), CALENDARUL ACȚIUNILOR SPORTIVE REPUBLICANE, ORGANIZATE DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR ÎN COLABORARE CU MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU EDUCATIE FIZICĂ ȘI SPORT E MAI BOGAT DECÎT ORICÎND:



1. FESTIVALUL SPORTIV AL TINERELOR SPERANȚE (ediția a IV-a) va cuprinde minifotbal, gimnastică artistică, oină și tenis de masă. Se va desfășura în trei etape: 1 — pe școală și localitate (în trimestrul I, vacanța de iarnă și trimestrul II); 2 — pe județ (în vacanța de primăvară); 3 — finala pe țară (în vacanța de vară, în tabere speciale).

2. CUPA «ROZA VÎNTURILOR» LA ORIENTARE TURISTICĂ (ediția a III-a), tot în 3 etape: 1 — pe școală și localitate în trimestrul I, vacanța de iarnă și trimestrul II; 2 — pe județ

prima oară acest concurs se adresează numai pionierilor și școlarilor din clasele I-VIII, începători în acest sport; sportivii legitimați la diferite secții de patinaj ale asociațiilor și cluburilor nu vor putea par-



ticipa la această competiție, pentru ei federația română de specialitate organizând un alt concurs, special.

4. CUPA «CUTEZĂTORII» LA PATINAJ ARTISTIC (ediția a V-a), în 3 etape: 1 — pe școală (în trim. II), 2 — pe județ (în trim. II), 3 — finala (între 27—31 martie 1970 la București). Și aceas-



(în vacanța de primăvară); 3 — finala (în vacanța de vară, într-o tabără specială).

3. CUPA «CUTEZĂTORII» LA PATINAJ VITEZĂ (ediția a VIII-a), în 3 etape: 1 — pe școală și 2 — pe județ (în trimestrul I); 3 finala (între 3 și 8 ianuarie 1970, în tabără specială, la Tușnad). De reținut: pentru



tă competiție este, de asemenea, rezervată numai pionierilor și școlarilor din clasele I-VIII începători în acest sport, cei legitimați la asociații și cluburi urmînd să participe la un concurs special, organizat de către federația română de patinaj.



5. CONCURSUL REPUBLICAN DE AERO, NAVO ȘI RACHETOMODELE (ediția a III-a) în două etape: 1 — pe județ (în vacanța de primăvară); 2 — finală (în vacanța de vară, lunile iulie sau august, într-o tabără specială).

6. CONCURSUL REPUBLICAN DE RADIOAMATORI (ediția a III-a) în două etape: 1 — pe județ (în vacan-



ta de primăvară); 2 — finală (în vacanța de vară, în august, într-o tabără specială).

7. CONCURSUL REPUBLICAN DE CARTURI (ediția a II-a), în două etape: 1 — pe județ (între 15-21 iunie 1970); 2 — finală (în iulie — august 1970 într-o tabără specială).



8. CUPA «CĂLUTUL DE FILDES» LA ȘAH PRIN CORRESPONDENȚĂ (ediția I —), în două etape: 1 — județeană (pe tot parcursul anului școlar); 2 — finală (în luna iulie, într-o tabără specială).

9. STAFETA ISCUSITEI ȘI ÎNDEMINĂRII (ediția I — care se va desfășura în domeniile atletismului, regulilor de circulație, auto-



gospodăririi și altor activități sportive, în 3 etape: 1 — pe localitate (trimestrul I, vacanța de iarnă și trimestrul II); 2 — pe județ (în vacanța de primăvară); 3 — finală (între 22 și 30 iunie 1970, într-o tabără specială).

10. EXPEDITIILE «CUTEZĂTORII» (ediția a II-a), într-o singură etapă, finală, care se va desfășura pe tot parcursul vacanței de vară.



11. TETRATLONUL ATLETIC INTERNAȚIONAL AL PRIETENIEI (ediția a XIV-a), în două etape: 1 — națională (care va consta în desfășurarea campionatului național de atletism al pionierilor și școlarilor); 2 — internațională (în luna august 1970, în Bulgaria).

12. EXPEDITIA CICLOTURISTICĂ INTERNAȚIONALĂ «FLOAREA PRIETENIEI» (ediția a II-a), în trei etape: 1 — pe județ (în vacanța de primăvară); 2 — pe zone (între 22 și 30 iunie 1970); 3 — internațională (între 1 și 22 august 1970, în R.S. România și R.S.F. Iugoslavia).



Cred că nu mai este nevoie să vă spun cum arată munții Pamir. Fotografiiile ni-i înfățișează cu virfurile semețe, străpînd, ca niște sulite de argint sau uriașe baltage, albastrul cerului. Aici, în Pamir, domnesc ghețurile veșnice. Decorul, de o frumusețe stranie, îți lîmbată privirea. Dar peste tot te pîstează primejdia: uriașele blocuri de gheață reflectă ca niște oglinzi, razele soarelui orbîndu-te, iar crevasesele* gigantice și seracurile** înfiorătoare te pîndesc ca niște capcane. În timpul urcării, lipsa tot mai accentuată de oxigen îți sleiește puterile.

În acest decor, ca desprins de pe o planetă înghețată, s-a petrecut, nu de mult, o întîmplare impresionantă.

...Sfîrșitul lunii august 1969. Mai multe echipe de alpinști, din Europa și Asia, escaladau Pamirul pentru a ajunge pe virful Lenin (7 734 m), apoi pe virfurile învecinate. Porniți de la ultima tabără, aflată la Acik-Tas, la 3 600 m, alpinștii urcau din greu. Printre ei se aflau și doi români: profesorul Mircea Mihăilescu și maestrul sportului Ion Coman. Alpinștii au înnoptat în perețele de gheață, suspendați deasupra hăului. Era un ger îngrozitor. Dar n-au dat înapoi. Încă o zi de eforturi aproape suprameștise... victorie! S-a ajuns pe virful Lenin. De acolo, alpinștii urmau să escaladeze alte virfuri din apropiere, pentru a-și înscrie în palmares noi victorii și a acumula noi puncte.

Dar iată, se anunță o veste neplăcută. Un italian, Ezio Lavango, fusese ușor accidental și nu mai putea să meargă mai departe. Coborîșul era greu, dar nu imposibil, cu condiția să nu intervină complicații, care pentru un om, chiar ușor rănit, ar fi fost fatale. Ezio n-a cerut ajutorul nimănui. Dar era clar, trebuia ajutat.

Dintre numerosii alpinști s-au oferit cîțiva voluntari. Printre ei și cei doi români. Ambii renunță la laurii ce li s-ar fi conferit escaladînd alte virfuri, renunță și la punctajul (bun) realizat pînă atunci. Și astfel, cei doi alpinști români, Mircea Mihăilescu și Ion Coman, îl însoțesc pe alpinștul italian pînă la tabără, de unde a fost luat de un elicopter. A renunțat la propria-ți glorie pentru a-ți ajuta adversarul aflat în dificultate, iată, într-adevăr, un gest de neuitat.

SEVER NORAN

*) Crevasă = spărtură uriașă în gheață.
**) Serac = spațiu gol sub crusta subțire de gheață.



SUZANA ARDELEANU



ILEANA DRÎMBĂ



ANA ENÉ



OLGA SZABO



MARIA VICOL



FESTIVITATE DE PREMIERE

NU TE LĂSA NICIODATĂ!

Ați aflat, desigur, la timpul potrivit, despre succesul floretistelor noastre Olga Szabo, Maria Vicol, Ileana Drîmbă, Suzana Ardeleanu și Ana Ene care, în Campionatul mondial de scrimă, desfășurat la Havana în prima parte a lunii octombrie, au cucerit medalia de aur și titlul suprem.

Întreaga evoluție a tricolorelor noastre dar mai ales asaltul final (în meciul cu floretistele sovietice), a confirmat, încă o dată, un adevăr tactic binecunoscut în sport: că trebuie să lupți pentru victorie pînă în ultima secundă, folosindu-ți toate resursele fizice și morale. Vă reamintim, pe scurt, filmul acestei dispute dirze și cu spectaculoase răsturnări de situații: primul asalt (Ileana Drîmbă—sovietica Samusenko) — 1—0 pentru România; al doilea asalt (Olga Szabo—Zabelina) și... egalitate (1—1); în al 9-lea asalt conducem cu 6—3; în al 14-lea sintem din nou la egal... (7—7); în al 15-lea am rămas în urmă (8—7 pentru echipa Uniunii Sovietice). Dar a mai rămas de disputat un asalt: Olga Szabo — Samusenko. Ei ne putea aduce victoria cu o condiție foarte greu de realizat: ca Olga s-o învingă pe adver-

sara ei cu o distanță de două puncte. Si a învins-o cu... 4—2.

Dornici să aflăm amănunte despre acest asalt încheiat cu un rezultat atît de... farmaceutic, de care a depins victoria echipei noastre, ne-am adresat Olgăi Szabo cu cîteva întrebări:

— Spuneți-ne, a fost o întîmplare fericită că ați obținut victoria cu 4—2 și nu cu 4—3 de pildă?

— Nu, n-a fost o întîmplare. Pentru mine partida cu Samusenko a fost un examen greu, unul dintre cele mai grele examene din cariera mea sportivă. Tocmai din acest motiv m-am hotărît să-l trec cu o asemenea «notă», cu cel puțin 4—2 și în nici un caz cu 4—3.

— Totuși la început a-ți fost condusă cu 1—0. Cum ați reușit să reveniți atît de spectaculos?

— Miza fiind mare, am început asaltul cam timorată. Așa că Samusenko a punctat prima. Am reușit însă să arunc peste bord emoțiile și am egalat numaidecît. Apoi am condus cu 2—1. Sovietica însă m-a prins «pe picior greșit» și a egalat la rîndul ei. Atunci i-am spus — în gînd, bineînțeles: «Pînă aici!» Și așa a fost. La sfîrșitul meciului aveam în buzunar cele două puncte atît de necesare echipei noastre. Aurul și titlul ne aparține. Treceam examenul cu nota pe care am vrut-o și eram fericită.

— Ce ați putea recomanda cutezătorilor pentru asemenea situații?

— Cîteva cuvinte care tind să devină un dicton: «Nu te lăsa niciodată!»

M. COSTAȘ

S.OIMII CARPATILOR

LA CEREREA GENERALĂ
A CITITORILOR, DIN
NUMĂRUL VIITOR ÎNCEP
NOILE AVENTURI
ALE LUI DAN BUZDUGAN

Scenariu: PETRE GHELMEZ

Desene: POMILIU DUMITRESCU

